

Valsts maršals un lidotājs

Vīrs, kas sāka ar 12 lidaparātiem un
radija pasaules lielāko gaisa floti

„Šīs operācijas sekmīgā norisē ar izcilēm panākumiem piedalījās gaisa flote, kas notrieca vai uz zemes iznīcināja 980 padomju lidaparātu.”

„Gaisa flotes līdzdarbībai šai uzvarā ir izšķirēja nozīme. Padomju gaisa spēki šai kaujas sektorā pazaudēja 1098 lidmašīnas.”

Šādas un līdzīgas ir rindas, kurās par vācu militārās aviācijas grandiozajiem panākumiem austrumu frontē pauž vācu bruņoto spēku virspavēlniecības un kara korespondentu ziņojumi. Vācu kara lidmašīna lietpratīgu, drošsirdīgu vīru rokās kļuvusi par neatvietojamu kaujas instrumentu. „Darbs teicamdarītāju”, saka vecs latviešu sakāmvārds. Un lasot šīs rindas par vācu aviācijas lieliskajiem sniegumiem, domas atkal un atkal atgriežas pie vīra, kuŗa rokās šis modernā kara varenākais un izšķirošākais ierocis kļuva par to, kas viņš ir tagad, kuŗa rokās brīnumātri, burtiski ne no kā, tapa — viss. Šis vīrs ir vācu militārās aviācijas radītājs un vadītājs — valsts maršals Hermann's Goering's.

Šis vīrs, kuŗa nenogurdināmās un neapsīkstošās darba spējas ir tikpat neizmējamās kā viņa darbu plašums un vēriens, varētu jau tagad ar lepnumu atskatīties uz padarīto un ar pilnu apziņu baudīt sava varenā darba augļus, ja vien viņa nerimstošais cīņas gars to atkal un atkal nerautu uz priekšu pretim jaunām uzvarām un jaunām cīņām, blakus Vadonim austrumu frontes netveramo mežu un purvu, auglīgu stepju un varenu upju plašumos. Tur kopā ar saviem lidotāju simtiem un tūkstošiem Goering's iet cīņā par jaunu laiku un jaunu pasauli. Dzīve tam mācījusi, ka tikai cīņas ugunīs kaldinājas, top un veidojas viss jaunais, viss labākais un skaistākais. Jo tikai cīņas ugunu mūtuļos šis vīrs allaž varējis ar plašu krūti atelpot un visu savu pāri plūstošās ener-

ģijas vareno spēku istī derīgu izjust un lietā likt.

Visa Hermann'a Goering'a dzīve ir viena vienīga cīņa. Jau zēna gados viņš ir Veldenšteinas un Mautendorfas mazais komandants, kam neviens no veco piļu torņiem nav par augstu, neviena kalnu galotne par stāvu. Skolas gados Firthā un Ausbachā viņam pastāvīgas domstarpības un cīņas ar žīdiem. Arī Karlsruhes un Lichtenfeldes kadetu skolās viņš mūžīgas trauksmes pilns. Un te pirmo reizi Goering's redz sākam realizēties savu ilgoto sapni — kļūt par virsnieku. Kādreiz zēna gados viņš saka: „Kad es būšu virsnieks, un tas es katrā ziņā būšu, tad jābūt arī karām. Es gribu cīnīties un iegūt vēl vairāk ordeņu, nekā tēvs.” Drīzi šī vēlēšanās piepildās Pusgadu pēc tam, kad Goering's, ķeizara apbalvojumu saņemis, beidz kara skolu, sākās pasaules karš. Prinča Vilhelma kājnieku pulka virsnieks būdams, viņš saņem pirmās uguns kristības pie Milhauzenas. Pārdroši, kā vecs stratēģis Goering's te vada riteņbraucēju patruļu. Turpmākās dienas Goering'am dod jaunus spožus panākumus un dažas nedēļas vēlāk pulka jaunākais virsnieks jau ir pirmais, kas saņem Dzelzskrusta 2. šķiru.

Kāda pavisam niecīga sasirgšana Goering'u noved slimnīcā un te notiek viņa dzīves lielais pagrieziena punkts. Šī īslaicīgā uzturēšanās slimnīcā kļūst jaunajam virsniekam liktenīga. Viņu tur uzmeklē draugs lidotājs Loerzer's un — arī Goering's kļūst lidotājs, rekorda laikā noliekot visus pārbaudījumus. Drīz kņazprincis pie viņa un uzticīgā cīņu biedra Loerzer'a krūtīm var piespraust Dzelzskrusta 1. šķiru. Pēc 20. gaisa uzvaras, un tās nav vieglas. Goering'am piešķir augstāko kara ordeni — „Pour le merite”. Bērnu dienu sapnis par ordeņiem piepildījies, bet nav rimis Goering'a cīņas gars. Gaisa spēku komandieris

1918. gada jūlijā ieceļ Goering'u tagad jau virleitnantu, par Richthofen'a eskadriļas komandieri. Šī eskadriļa ir slavenākā gaisa spēku kaujas vienība visā kara vēsturē un te cīņās un uzvarās veidojās tas kodols, kas šiem vīriem, pašiem toreiz to nemaz neapzinoties, kļūst par vēlākās vācu kara aviācijas pamatu.

Nāk drūmās revolūcijas dienas. Richthofen'a eskadriļā arī šajā laikā pavēles dod viens vienīgs cilvēks, kam klausā un tic visi viņa lidotāji — Hermann's Goering's. Nesalaužamas enerģijas un ticības pilns ir šis virsnieks. Arī visgrūtākos un vissmagākos brīžos viņš tāds paliek. Un kad Darmštatē lidmašīnas nodotas, kad vācu aviācijas vairs nav un Ašafenburgas pagrabā atvadoties pat rūdīto cīnītāju acīs mirdz asaras, komandieris ir tas, kam ticības un drosmes netrūkst. Dedzīgos vārdos viņš zvēr visu atkal uzcelt un Richthofen'a eskadriļu atjaunot. Kauju ugunīs kaldinātie vīri savam kapteinim tic, un reizē ar atvadu glāzes drumslu šķindoņu draugu sirdīs ieskanas arī tālu cerību skaņas.

Doto solījumu Hermann's Goering's izpilda 1935. gada 1. martā, kad uz viņa — Vācijas aviācijas ministra — priekšlikumu Vadonis atjauno vācu kara aviāciju un pirmo atkal nodibina Richthofen'a eskadriļu. Klāt ir arī vecie eskadriļas biedri — Erhard's, Milch's, Loerzer's, Christiansen's, Udet's, Greine un Bodenschatz's. Viņi nav aizmirsuši Goering'a Ašafenburgā šķīroties teiktos vārdus: „Lepni uz to, ko esam darījuši, turēsimies kopā arī turpmāk. Es nepalikšu mierā, cīņas biedri, kamēr mūsu eskadriļa un vācu aviācija atkal necelsies!” Un šie vārdi tagad piepildījušies.

1922. gada 12. oktobris ir Hermann'a Goering'a mūža liktenīgā diena. Minchenē mazā tautas sapulcē viņš dzird runājam Adolf'u Hitler'u un tajā pašā va-

karā, mājās pārnācis, saka: „Hitler'a liktenis būs Vācijas liktenis. Domāju, ka kaut kā viņš varēs arī mani izlietot, kaut arī tas būtu trešā vai ceturrtā vietā”. Otrā dienā divi vīri, nezinādami, cik cieši liktenis viņus sasaistīs un kādus pārbaudījumus tiem uzliks, pirmo reizi sniedz viens otram roku. Goering's kļūst par SA organizētāju un pirmo vadītāju, bet vakaros mazajā Obermencingas kalnu mājīnā pie viņa bieži sēd Vadonis un pirmie partijas uzticīgie cīnītāji — Eckart's, Amann's, Esser's, Rosenberg's — un spriež par lielā sāktā darba izveidošanu plašumā.

Pienāk 9. novembris. Arī šajā dienā Goering's ir blakus Vadonim. Patšautenes lodes ievainotu viņu apcietina un tikai draugu atjautība dod tam iespēju paglābties Insbrukā. 4 gadus Goering's ir politisks emigrants. Viņš dzīvo Austrijā, Itālijā, Zviedrijā un tikai 1926. gadā var atgriezties Vācijā. Atkal sākās cīņa. Tai nu jau cits raksturs, jo Hitler's izvēlējies atklātu cīņu. 1928. gadā nacionāl-

sociālisti reichstagā iegūst 12 mandatus, bet 2 gadus vēlāk — 107. No pirmās dienas jaunās reichstaga partijas vadība ir Goering'a rokās. Ar katrām vēlēšanām NSDAP kļūst plašāka un aptverošāka,

līdz beidzot tā ir vienīgā — tā ir visas vācu tautas partija.

Un tad — 1933. gada 30. janvāris. Tūkstošiem cilvēku drūzmējas Vilhelma ielā. Adolf's Hitler's un Hermann's Goering's jau pirms vienpadsmitiem ieradusies pie prezidenta. Beidzot, Goering's

līdz beidzot tā ir vienīgā — tā ir visas vācu tautas partija.

Un tad — 1933. gada 30. janvāris. Tūkstošiem cilvēku drūzmējās Vīlhelma ielā. Adolf's Hitler's un Hermann's Goering's jau pirms vienpadsmitiem ieradusies pie prezidenta. Beidzot Goering's parādās ielā un no viņa tauta dabū ziņāt lielo vēsti: „Hitler's ir valsts kanclers.”

„Tas neapšaubāmi ir Goering'a skaidrākais brīdis viņa mūžā. Šis taisnais karavīrs ar bērna sirdi palicis sev uzticīgs. Šodien viņš ieradās pie sava Vadona, lai nodotu tam laimīgāko vēstījumu savā dzīvē,” par šīm dienām raksta vēlāk savās atmiņās Goebbels's.

Jaunajā valdībā Goering'a darbs ir bezgala plašs. Vispirms kā Prūsijas iekšlietu ministrs viņš pārorganizē policiju un slepeno policiju. Darbs nerimst dienām un naktīm, un īsā laikā kādreizējā sociāldemokratu un komunistu citadele ir iztīrīta. Goering'a darba vadmotīvs ir: „Es esmu karavīrs un esmu mācījies, ka kļūda līdzekļu izvēlē nav tik liels ļaunums kā nekā nedarīšana.”

Arī pirmajām sarunām ar Musolini Hitler's izrauga Goering'u. Romas aerodromā, Goering'u sagaidot, Vācijas sūtnis pasniedz tam Vadona telegramu: „Ieceļu Jūs par Prūsijas ministru prezidentu.”

Kļūstot par aviācijas ministru, Goering'a darba plašums sasniedz neiedomājamus apmērus. Šai laikā Vācijai ir tikai 12 modernu lidmašīnu, kamēr pārējie lidaparāti vismaz 10 gadu veci. Bet ierindā stājās vecie eskadriļas biedri, par darbu neviens vairs daudz nerunā un rezultātu, — to, kas šai laikā klusu ciešot sasniegts, — to pasaule ierauga tikai karām sākoties.

1936. g. 18. oktobrī Vadonis publicē pirmos rīkojumus par četru gadu plāna organizēšanu. Šī darba vadītājs atkal ir Hermann's Goering's. „Es esmu priekšgalā nolīcis labāko vīru, kāds man ir,” saka valsts kanclers saimniecisko darbinieku sanāksmē. „Vīru ar lielāko gribas spēku un atbildības drosmi, vīru, kas zina, ka tā vai citādi, bet vajadzīgais jāpanāk vienmēr.” Goering'a pilnvaras ir tik plašas, ka tām nav piemēra vēsturē. Bet arī darbam nav piemēra. Četros gados Vācijai jāķūst saimnieciski neatkarīgai. Goering'a ievada runa Sporta pilī ir meistardarbs. Un arī tauta gaviļē. Jau otrā rītā kāds vecs partijas biedrs atnes ministru prezidentam velti — 637 no draugiem savāktus laulības gredzenus. Līdz ar pateicību viņš saņem tos atpakaļ, bet kad nedēļu vēlāk nacionālās solidaritātes dienā Goering's parādās Berlīnes ielās, ziedojumi ir milzīgi. „Hermann'am vajaga devīzu,” saka tauta un nes zeltu. Ar laiku šīs nācijas dzīvības plāns pārlet tautas miesā un asinīs. Plāna realizētāji savā darbā nepazīst vārdu — nevar — un tikai tagad, karām risinoties, pasaule saprot, kāda milzīga nozīme ir šim četru gadu plānam.

Karām uzliesmojot, Goering's dodas uz fronti. Viņš nesēž ētībā, bet pats lido un ņem aktīvu dalību visās savu cīnītāju gaitās un kā pasaules karā kareivis Goering's, tā tagad valsts maršals Goering's ir tuvākais savu lidotāju palīgs un vadītājs.

J. V.